

Predkladacia správa

Predkladaný materiál obsahuje návrh na uzatvorenie Rámcovej úverovej zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z finančného nástroja Európskej únie SAFE (Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu) medzi Európskou komisiou a Slovenskou republikou (ďalej len „Zmluva“).

Dňa 26. novembra 2025 vláda Slovenskej republiky prijala uznesenie č. 582/2025, ktorým schválila poskytnutie finančnej pomoci Slovenskej republike z finančného nástroja SAFE - Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (ďalej len „SAFE“), ktorý bol zriadený Nariadením Rady (EÚ) 2025/1106 (ďalej len „Nariadenie Rady“). V nadväznosti na to Slovenská republika dňa 30. novembra 2025 zaslala Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) oficiálnu žiadosť o poskytnutie finančnej pomoci z nástroja SAFE, ktorej súčasťou bol národný investičný plán pre európsky obranný priemysel (ďalej len „Plán“), vypracovaný Ministerstvom obrany Slovenskej republiky (ďalej len „MO SR“) a schválený uznesením vlády SR č. 582/2025. Následne Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2026/0036 z 26. januára 2026 (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie“) bol Slovenskej republike schválený nárok na úver v maximálnej sume 2 316 674 361 eur, z toho 347 501 154,15 eur ako 15 % predbežné financovanie.

Vláda SR je oprávnená podľa § 4 ods. 4 zákona č. 303/2025 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2026 v roku 2026 prevziať rámcový úver od Európskej únie prostredníctvom Nástroja bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE) na účely financovania výdavkov rozpočtovaných v štátnom rozpočte v rámci jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu do výšky 2 316 674 361 eur. Toto oprávnenie vlády na prevzatie úveru je v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“). Finančné prostriedky z úveru sú určené konkrétne na financovanie výdavkov štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov výdavkov kapitoly Ministerstva obrany SR, ktoré sú v rozpočte verejnej správy na roky 2026 až 2028 schválené na úrovni 2 % HDP. Cieľom úveru je umožňovať uskutočňovanie naliehavých a rozsiahlych verejných investícií na podporu európskeho obranného priemyslu v reakcii na aktuálnu krízovú situáciu.

Predkladaný materiál zároveň navrhuje vláde SR splnomocniť ministra financií SR v súlade s § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činností vlády SR a organizácii ústrednej štátnej správy na spolupodpis Zmluvy a ministra obrany SR v súlade s § 12 ods. 1 toho istého zákona taktiež na spolupodpis Zmluvy, pričom MO SR vystupuje v procese implementácie nástroja SAFE ako vecne príslušný rezort a podieľa sa na plnení úloh vyplývajúcich z úverovej zmluvy, vrátane podpisu relevantných dokumentov.

Obdobie dostupnosti úveru je podľa Nariadenia Rady do 31. decembra 2030 s 10-ročným odkladom splátok istiny a maximálnou dobou splácania 45 rokov. Na účely čerpania finančných prostriedkov členský štát predkladá Komisii žiadosti o platbu spravidla dvakrát ročne spolu s dôkazmi o pokroku pri plnení národného investičného plánu. Výnimkou je predbežné financovanie, ktoré nie je viazané na splnenie míľnikov, a ktoré bude uvoľnené do troch mesiacov od vstupu do platnosti predkladanej Zmluvy. Podľa Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ, Euratom) 2024/1974 z 12. júla 2024, ktorým sa stanovuje rámec pre alokáciu nákladov súvisiacich s operáciami vypožičiavania si prostriedkov a riadenia dlhu v rámci diverzifikovanej stratégie financovania, platí, že pre každé vyplatenie prostriedkov sa vyhotoví potvrdenie, v ktorom sa uvedú podmienky, na základe ktorých si Komisia uplatňuje

nárok na úhradu nákladov. Náklady na financovanie budú vypočítané na konci úrokového obdobia vymedzeného v potvrdení, ktoré je naviazané na každú žiadosť o platbu.

Prijatie úveru v sume 2 316 674 361 eur a podpis Zmluvy zo strany Slovenskej republiky sa v súlade s metodikou ESA 2010 premietnu do výšky hrubého dlhu verejnej správy. Samotné prijatie úveru ako finančná operácia však nemá priamy vplyv na deficit verejnej správy. Deficit verejnej správy ovplyvňuje až čerpanie prostriedkov z tohto úveru prostredníctvom výdavkov, ktoré sú už zahrnuté v schválenom rozpočte verejnej správy na roky 2026 až 2028 v rámci limitov kapitoly Ministerstva obrany SR na úrovni 2 % HDP.

Úver z nástroja SAFE predstavuje pre Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity alternatívnu formu financovania štátneho dlhu k emisii štátnych dlhopisov. Jeho výhodou je priaznivé úrokové nastavenie, stabilita, dlhá maximálna splatnosť, ako aj diverzifikácia zdrojov financovania štátu. Vo všeobecnosti sa očakáva, že úroková sadzba bude výhodnejšia, keďže EÚ ako emitent má dlhodobo nižšie výnosy pri svojich operáciách trhu.

Doložka vybraných vplyvov je súčasťou predkladaného materiálu.